

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

Матеріали
II Міжнародної науково-практичної
конференції
“ІННОВАЦІЙНІ МЕТОДИ
УПРАВЛІННЯ ЕКОНОМІКОЮ В УМОВАХ
ЦИФРОВІЗАЦІЇ БІЗНЕСУ”

10 жовтня 2024 р.

Київ
2024

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

Голова оргкомітету:

Гончаренко Михайло Федорович – віцепрезидент Міжрегіональної Академії управління персоналом, д-р екон. наук, проф.

Заступники голови:

Семенець-Орлова Інна Андріївна – директор Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р наук з держ. упр., проф.;

Каліна Ірина Іванівна – заступник директора Навчально-наукового ін-ту управління, економіки та бізнесу, д-р екон. наук, проф.

Члени оргкомітету:

Дацій Олександр Іванович – завідувач кафедри маркетингу ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Братусь Анна Анатоліївна – завідувач кафедри економіки та управління бізнесом ННІУЕБ, д-р екон. наук, доц.;

Дмитренко Геннадій Анатолійович – завідувач кафедри управління персоналом та економіки праці ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Скиба Ганна Іванівна – завідувач кафедри обліку і оподаткування Навчально-наукового інституту управління, економіки та бізнесу, канд. екон. наук, доц.;

Кришталь Галина Олександрівна – завідувач кафедри фінансів, банківської та страхової справи ННІУЕБ, д-р екон. наук, проф.;

Кривоберець Марина Миколаївна – завідувач кафедри організації туристичної діяльності ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.;

Мазур Юлія Володимирівна – декан ННІУЕБ, канд. екон. наук, доц.

*Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом
(протокол № 11 від 30.10.24)*

II Міжнародна науково-практична конференція “Інноваційні методи управління економікою в умовах цифровізації бізнесу”: зб. матеріалів конференції (м. Київ, 10 жовтня 2024 р.) / ред. кол.: І. А.Семенець-Орлова (гол. ред.), І. І.Каліна (заст. гол. ред.), Ю. В. Мазур (упоряд. і відп. ред.) та ін. Київ: Міжрегіональна Академія управління персоналом, 2024. 594 с.

ISBN 978-617-02-0406-6 (електронне видання)

Для науковців, представників бізнесу та здобувачів вищої освіти.

Тексти тез надано в авторській редакції. Автори несуть повну відповідальність за зміст публікацій, а також добір, точність наведених фактів, цитат, власних імен та інших відомостей.

Клименко Антон Борисович

Знання персоналу як структурний елемент інтелектуального капіталу:
підходи до захисту 226

Кліваденко Руслан Леонідович

Вдосконалення інституційної структури управління проєктами
підвищення економічної безпеки населення 229

Коваленко Валентина Іванівна

Теоретико-методологічні засади реформування системи
публічного управління 231

Коваленко Наталія Василівна

Коботи в епоху цифровізації: вплив на економіку
та виробничі процеси 234

Ковальчук Олег Володимирович

Особливості реалізації маркетингової товарної політики
в умовах реалізації цифрового маркетингу 237

Козлова Алла Іванівна, Жемчугов Володимир Павлович

Сучасні інструменти управління конфліктами на підприємствах 239

Козловський Дмитро Олександрович, Дорошенко Павло Юрійович

Оцінювання персоналу як інноваційний інструмент
в умовах цифровізації бізнесу 243

Кононенко Катерина Геннадіївна

Впровадження цифрових патформ в туристичному бізнесі 246

Корнійчук Віталіна Петрівна

Макроекономічне регулювання розвитку України 249

Косткін Корній Костянтинович

Підходи до автоматизації бізнес-процесів 252

Kotlyar Anastasia

Public administration in the field of education:
state of scientific research 254

Кошель Всеволод Віталійович

Економічні аспекти розвитку відновлювальних
джерел енергії в Україні в умовах воєнного стану та впровадження
нових ринкових інструментів 259

Kravchenko Svitlana Anatolyivna

Development of digital entrepreneurship in the agricultural sector
of the economy in the context of european integration 262

Кравівіна Галина Олексіївна, Джемільова Ельвіра Ігорівна

Особливості розвитку ресторанного господарства України
та Німеччини 265

3. Забезпечити правову підтримку у сфері забезпечення економічної безпеки, включаючи допомогу у створенні нормативних правових документів для підвищення правового статусу організацій.

4. Розробити необхідне програмне забезпечення супроводу сучасних технологій та продуктів, створити цифрову платформу засобів обміну інформацією, сформувати бази даних кадрового забезпечення для залучення фахівців, які займаються раціоналізаторською, винахідницькою та новаторською діяльністю у сфері економічної безпеки населення.

5. Передбачити фінансове забезпечення у вигляді субсидій, дотацій, грантів, пільгових кредитів для організацій, які відповідають критеріям інноваційної сприйнятливості та мають досвід роботи у сфері забезпечення економічної безпеки населення.

6. Організувати трансферт створюваних технологій у сфері безпеки життєдіяльності населення, моніторинг їхнього руху від дослідного зразка до серійного виробництва, включаючи авторський нагляд та супровід на початковому етапі експлуатації.

Література

1. *Геєць В. М., Кизим М. О., Клебанова Т. С., Черняк О. І.* Моделювання економічної безпеки: монографія. Х.: ІНЖЕК, 2006. 240 с.
2. *Герасимчук З. В., Вавдіюк Н. С.* Економічна безпека регіону: діагностика та механізм забезпечення. Луцьк, Надстир'я, 2006. 244 с.
3. *Сухоруков А. І., Харазішвілі Ю. М.* Моделювання та прогнозування соціально-економічного розвитку регіонів України: монографія. К.: НІСД, 2012. 368 с.

КОВАЛЕНКО Валентина Іванівна

*аспірантка кафедри публічного адміністрування,
Міжрегіональної Академії управління персоналом*

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ РЕФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

У сучасних умовах розвитку України особливої актуальності набуває нагальна необхідність теоретичної розробки і практичного втілення відносно нових підходів до реформування системи публічного управління як одного із ключових напрямів побудови правової, демократичної, соціальної держави, створення інститутів громадянського суспільства із високими гуманістичними цінностями. Необхідність в цьому зумовлена в значній мірі невідповідністю існуючого стану системи публічного управління запитам суспільства та пріоритетним тенденціям суспільного розвитку. Європейський вектор розвитку нашої держави детермінує вимогу в нових адекватних умовах та безпе-

кових викликах науково обґрунтованих підходів до реформування системи публічного управління в Україні.

Теоретичним підґрунтям для здійснення дослідження стали праці з теорії й практики державного управління таких вчених як: В. Бакуменко, А. Баранов, О. Білик, О. Вольська, О. Загурський, В. Король, Є. Іванов, В. Кожуріна, Є. Таран, Н. Філіпова та інші. У цих працях окреслюються окремі аспекти дослідження сутності публічного управління, висвітлюються особливості публічного управління як системи, розкривається сутність державного управління та його еволюція до публічного, акцентується увага на розмежування понять “державне управління”, “публічне адміністрування” та “публічне управління”, розглядаються трансформаційні процеси публічного управління тощо.

Проте, не зважаючи на значний масив присвячених праць у досліджуваній сфері, існує багато проблем, що потребують подальшої розробки, а існуючі доробки не висвітлюють усієї повноти проблематики системи публічного управління. Нині відсутнє комплексне дослідження реформування системи публічного управління, а також організаційної, нормативно-правової, кадрової, функціональної складових публічного управління в Україні у контексті сучасного євроінтеграційного напрямку та безпекових викликів пов'язаних, в першу чергу, з війною та теоретичного обґрунтування подальших шляхів розвитку.

Політична реформація вітчизняного суспільства й розвиток України зумовлюють втілення нових цінностей в діяльності органів державної влади, передусім у систему державного управління. Аргументом означених змін повинні стати наукові дослідження вітчизняних і зарубіжних науковців, вдалий досвід практичного впровадження змін системи державного управління в розвинутих державах.

Зважаючи на зазначене та з огляду на євроінтеграційний вектор нашої держави все більшої ваги набуває проблематика переходу від концепції державного управління, із державою як основним суб'єктом суспільного розвитку, унормування суспільних відносин до публічного управління, що “...є ширшим європейським концептом й дерегулювання процесами суспільного розвитку здійснюється системою інституцій публічної влади, до якої входять, передусім, громадянське суспільство та приватні організації (бізнес), які діють на рівноправних партнерських засадах з владними інституціями” [2, с. 37].

У останній період ми можемо простежити активізацію наукових досліджень, яка пов'язана з процесами децентралізації і спрямованості на євроінтеграційний вектор, що зумовлює переформатування в науці державного управління із вивчення індивідуально поняття державного управління, місцевого самоврядування та громадянського суспільства щодо їхнього комплексного бачення у параметрі публічного управління. Отже, ключові тенденції розвитку Української держави в умовах євроінтеграційного вектору вимагають відносно нової концептуальної основи інституалізації влади й імплементації інноваційної моделі публічного управління.

Ключовим трендом публічного управління вважається підвищення рівня соціально-економічного добробуту населення (суспільства), що було закладено як фундамент сучасної концепції та сформована ще із сер. XX й на поч. XXI ст. як результат еволюції управлінської і економічної думки.

Публічне управління як категорія управління, з'явилося у др. пол. XX ст. щодо характеристики діяльності, яка гарантує ефективне функціонування органів державної влади, місцевого самоврядування стосовно результативного впровадження публічної політики в усіх сферах суспільного життя.

Реформа публічного управління розпочалася у країнах Західної Європи у 80-х роках XX ст. та була зумовлена потребою в посиленні ефективності держави. Держава-нація (XX ст.) стрімко почала втрачати свою політичну та економічну міць, а процес ослаблення державного суверенітету посилювався на початку XXI ст., коли світ увійшов в глобалізацію, що визначає інтернаціоналізацію не тільки економіки, проте й політичної та публічної сфер, а також швидкий розвиток нових інформаційних/комунікаційних технологій, що формують глобальні мережі виробництва, споживання та фінансів [1].

Зазначені процеси були націлені на усунення невідповідностей у відносинах між державою та суспільством й як результат держава одержала можливість відновлюватися й підлаштовуватися до кожної частини суспільного життя шляхом децентралізації влади, соціальних служб, громадських організацій.

Нова концепція публічного управління характеризується своїми специфічними рисами: по-перше, влада не є централізованою, вона делегується урядовими структурами до публічного сектора (органам місцевого самоврядування та громадським організаціям). В цьому процесі здійснення владою своїх обов'язків (законодавчих, виконавчих й судових) весь час зазнає моделювання. По-друге, публічна влада усвідомлює, що її ключова роль — це координатор суспільних процесів [1].

Необхідно зазначити, що трансформація бюрократичної моделі державного управління у публічне, яка була запропонована М.Вебером, відбулася тому, що громадяни західних розвинених держав були незадоволені великою кількістю державних установ й якістю тих послуг, що ці установи надавали. Трансформація означених підходів акомпанувала заміною механізмів управління із “наказувати та контролювати” на “мотивувати та одержувати результат”. Підвищення рівня продуктивності державних установ надало можливість сконцентрувати увагу на результатах, а не на процедурах. Це були ключові детермінанти, що зумовили появу нової форми управління. Власне таким чином бюрократична модель була трансформована в модель публічного управління. У той же час відбулася й зміна підходів до виконання роботи (діяльності) усіх службовців. Натомість виконання роботи відповідно до інструкцій і чітких правил, було зніційовано на роботу щодо надання якісних публічних послуг та одержання ефективних результатів [2, с. 38].

На сьогодні існує багато підходів до визначення поняття управління. Цей багаж знань формувався протягом історичних епох та культур.

Відповідно, важливою властивістю управління є вплив. Проте не кожний вплив є управлінням, тому наявність управління має на увазі цілепокладання. У будь-якому випадку повинна бути мета, форма в якій здійснюється управління (ідея, програма) та сама людина. Обов'язковим елементом в управлінні загалом є очікування результату. Саме від ефективності впливу залежить бажаний результат.

Література

1. *Вольська О.* Публічне управління як системне явище в сучасному суспільстві. *Таврійський науковий вісник*. Серія: Економіка. № 3. 2020. С. 15–20. <https://doi.org/10.32851/2708-0366/2020.3.2>.
2. *Таран Є. І.* Розвиток системи публічного управління в Україні в умовах формування інформаційного суспільства. *Право та державне управління*. 2020. № 1. Т. 2. С. 36–40.

КОВАЛЕНКО Наталія Василівна

*д-р екон. наук, професор кафедри маркетингу
Факультету менеджменту, логістики та туризму
Національного транспортного університету*

КОБОТИ В ЕПОХУ ЦИФРОВІЗАЦІЇ: ВПЛИВ НА ЕКОНОМІКУ ТА ВИРОБНИЧІ ПРОЦЕСИ

У сучасних умовах розвитку економіки ключову роль відіграють інноваційні методи управління, зокрема в контексті цифровізації бізнесу та впровадження концепцій Industry 5.0. Industry 5.0 фокусується на співпраці людини і технологій, що дозволяє підвищити ефективність виробничих процесів через синергію штучного інтелекту, автоматизації та людської креативності. Особливу роль у цьому відіграють коботи (колаборативні роботи), які працюють пліч-о-пліч з людьми, підтримуючи гнучкість, адаптивність та індивідуалізацію виробництва. Ці інноваційні технології дозволяють досягти нового рівня автоматизації, мінімізуючи витрати та оптимізуючи управління ресурсами, зокрема через підвищення швидкості реагування на зміни ринку та запити споживачів. Таким чином, управління економікою в умовах Industry 5.0 та коботизації стає більш адаптивним, гнучким і людиноцентрованим.

Коботи здатні виконувати рутинні та фізично важкі завдання, що дозволяє працівникам зосередитися на більш складних і творчих аспектах роботи підвищуючи загальну продуктивність підприємства, оскільки автоматизація рутинних процесів зменшує час виконання завдань і підвищує їхню точність. Коботи можуть бути швидко переналаштовані на виконання різних завдань,